

JOSUÉ

(Yochué)

**Yochuéxű naxuneta ga Tupana nax nüxi
Iraétanüxűgümamaxă inacuáxűcax**

1 ¹Rü guma Tupanaarü duű ga Moiché yuxguwena, rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichéarü ngüxeeruxű ga Yochué ga Núű nanemaxă nidexa, rü ñanagürü nüxi: ²—Rü ñuxma nax marü nayuxű ya yimá chorü duű ya Moiché, rü cuma tá nixi i guxuma i ngëma Iraétanüxűgümamaxă quixüexű nawa i ngëma natü i Yudáű, nax nagu pichocuxűcax i ngëma naane i pexna chaxăxű. ³Rü yema marü Moichémamaxă nüxi chixuxürüxi, rü choma rü tá pexna chanaxă i guxuma i ngëma naane i marü nawa pengagüxi. ⁴Rü ngëma naane i tá pexna chaxăxű, rü ngëma chianexű i súrwaama ngëxmaxüwa inaxügi rü ñuxmata Líbanuartü mäxpúnnewa nangu i nortewaama. Rü ngëma naane rü taxtü i Eufrátewa inaxügi i éstewaama rü Itítatanüxűgüchixűnanemaxă tá nangau ñuxmata már i Mediteráneuwa nangu i oéstewaama. ⁵Rü guxuma i ngunexügi i nagu cumaxüxűgu rü taxuxütáma cuxü narüporamae. Rü choma rü tá cuxütawa changexma, yema Moichéxűtawa

chayexmaxüürüxi. Rü tagutáma ngextá cuxü chatax, rü tagutáma cuxü chaxo. ⁶iRü cugü írüpora rü taxü i cugü cutáeguxű! Erü cuma tá nixi i nüxna cuyaxächigüxi i norü naane i ñaa duűxűgü, yerü yema nixi ga perü oxigümaxă nüxi chixuxű. ⁷Rü wüxicatama nixi i cumaxă nüxi chixuxű, rü ngëma nixi nax tama cumuňxü rü wüxicatama curüxiňxü rü aixcuma cunaxüxi i ngëma cumaxă nüxi chixuxű. Rü chanaxwaxe i cuyanguxexë i guxuma i ngëma mugü ga chorü duű ga Moiché cuxna ãxü. ⁸iRü éecü mea yanguxexë nax mea cuxü ínanguxuchixűcax i guxü i taxacü icuxüxiwa! ⁹Rü guxügutáma duűxügüna namaxă nacuqxachi i ngëma nüxi chixuxű i chorü mugüpanewa! Rü name nixi i cuma rü chütacü rü ngunecü rü nagu curüxiň i ngëma chorü ore nax ngëmaäcü mea cunaxüxűcax i ngëma cumaxă nüxi chixuxű, rü mea cuxü ínanguxuchixűcax i guxuma i taxacü icuxüxi. ¹⁰Rü choma nixi i cuxü chamuxü nax cugü cuporaxeëxűcax rü wüxicatama curüxiňxücax. Rü tama name icumuňxü rü icuyarımaächi, erü choma ya curü

Cori ya Tupana rü tá chacuxűtagu i ngextá cuma ícuxűxüwa —ñanagürü ga Tupana. Rü nüma ga Yochué rü nügü namexexé nax nayauxăxűcax ga yema naane. ¹⁰Rü yexguma ga nüma ga Yochué rü nanamu ga yema Iraétanüxűgürü ãëgxacügi, rü ñanagürü nüxü: ¹¹—!Rü guxűma i ñaa duűxűgütanügu pixňagütanü, rü namaxă nüxü pixu rü nanataquexegü i ñona! Erü tá tomaepiix i ngunexűwa nanguxgu rü tá tichoõi i natü i Yudáüwa nax tóxrüxü yixixűcax i ngëma naane i törü Cori ya Tupana tá tüxna ãxü —ñanagürü ga Yochué.

.....

Yochué rü Yericúwa nanamugü ga ngugütaeruüggü

2 ¹Rü yexguma nachica ga Chitiüwa nayexmagügi, rü yéma bexma inanamuăchitanü ga taxre ga ngugütaeruxü, rü ñanagürü nüxü: —!Ecü peyanguugü i ngëma naane i natü i Yudáüarü tocutüwa ngëxmaxü rü ñuxmata yima ñane ya Yericúwa pengugü! —ñanagürü. Rü nüma ga yema taxre rü yéma naxi rü wüxi ga ngexü ga ngeâexü ga Raáxgu ãëgxacüpatawa nangugü ga Yericúwa. Rü ngëma rü ngípatagu inapegüxexé ga yema chütaxü. ²Natüri nayexamaama ga wüxi ga duűxü ga Yericúarü ãëxgacümaxă nüxü ixuxü, rü ñanagürü nüxü: —Nuxre i Iraétanüxűgi nua nangugü i ngewqarü chütaxügi nax yangugüuxűcax i ñaa naane —ñanagürü. ³Rü yemacax ga guma ãëxgacü rü yema nge ga Raáxütawa namuga rü ñanagürü: —Ínamuxü i ngëma yatügi i cuxütawa ngugüxü erü ngëma rü

ngugütaewa nua naxi! —ñanagürü.

⁴Natüri ga ngëma rü inangäxü rü ngígürügi: —Aixcüma nixi i taxre i yatü i chauxütawa nangugüxü, natüri tama nüxü chacuqx i ngextácüqx yixixűgi. ⁵Rü marü noxri nachütagu nawoegu, erü ngëma oragu nixi i nawäxtaxü ya daa ñanearü poxeguxüarü ïäx, rü tama nüxü chacuqx i ngextá nax naxiixü. Natüri ngëxgumachi ñuxmatama nawe pengëgügi rü chi nüxü peyangaugü —ngígürügi. ⁶Natüri ga ngëma rü dauxnagu inaxigüxexé ga yema taxre, rü yexma pagüxü ga línuchitüxügi iyacuxgü. ⁷Rü guma ñanearü ãëxgacüarü churaragü rü yema taxre ga ngugütaeruücxax nadaugü nagu ga yema nama ga natü ga Yudáü ínuxtamaxüwa nadaxü. Rü yexguma yema churaragü íchoxüguwenatama, rü nanawäxtagü ga norü ïäx ga guma ñanearü poxeguxü. ⁸Rü naxiipa ga nax napeexü ga yema ngugütaeruüggü, rü ngëma ga Raáx rü nawe daxü ixü, rü ngígürügi nüxü: ⁹—Choma nüxü chacuqx ya Cori ya Tupana rü pexna nanaxă i ñaa naane, rü ngëmacax i nüma rü toxna naxiinu nax pexü tamuüexüchixűcax. Rü ñuxma rü guxűma i duűxügi i nuxma pegüxü rü poraäcü pexü namuüne. ¹⁰Rü nüxü tacuqx ga yexguma Equítuanewa ípenguxügi, rü Tupana nixi ga yapayexëëxü ga Már i Dauchiüxü nax yéma pichoõxűcax. Rü ngëxgumarüxü ta nüxü tacuqx nax ñuxäcü penadaixü ga Cheóü rü Ox ga Amoréutanüxűgürü ãëxgacügi ga natü ga Yudáüarü tocotüwa yexmagüxü. ¹¹Rü yexguma yemaxü tacuqxgügi rü poraäcü tamuüne, rü taxíema tígü Ítarüpura nax pemaxă tígü tadaixűcax. Erü yimá Cori ya perü Tupana rü guxáétiwa nangexma i

daxūguxū i naanewa rü ñoma i naanewa.
 12Rü ngēmacax pexna chaca rü
 ñuxmatama chanaxwaxe i Tupanaébagu
 chomaxā nüxū pixu rü mea tá namaxā
 pechopetü i chautanüxügü, ngēgumarüxū
 i choma nax meama pexü chayaxuxürüxū.
 iRü choxna penaxā i wüxi i cuaxruxū nax
 ngēmawa nüxū chacuáxüçax nax
 aixcümäxü chomaxā pixuxū! 13Rü
 chanaxwaxe i guxūma i tümaarü
 ngēmaxügümäxä tüxü pengechaü ya chorü
 papá, rü chortü mamá, rü chaueneegü, rü
 chaueyaxgü. iRü taxü i toxü pedaixü!
 —ngīgürügü. 14Rü nümagü rü ngíxü
 nangäxügagü rü ñanagürügü ngíxü:
 —Toma tátama pexü ítапoxü rü pexna
 tadau nax taxuxüma pexü üpetüxüçax, ega
 cuma rü tama toxü quixuxgu. Rü
 ngēguma Cori ya Tupana toxna naxäxgu i
 ñaa naane rü aixcüma tá mea cuxna tadau
 —ñanagürügü. 15Rü ngíma ga Raák rü
 wüxi ga í ga ñanearü poxeguxüwa
 yaxúxünegu ipo. Rü yema poxeguxüarü
 íäxwa wüxi ga napanaxägu iinachüxüe ga
 yema taxre ga ngugütaerügü. 16Rü
 ngīgürügü nüxü: —iEcü mäxpüneanewa
 pexi rü ngēxma peyarticuxgü nax tama
 pexü yayaugüxüçax i ngēma pexcax
 daugüxü! iRü tomaepüx i ngunexü tá
 ngēxma picuxgü, rü ñuxmatáta ñanecax
 nawoegu i ngēma pexcax daugüxü! Rü
 ngēmawena rü marü name i ípixü
 —ngīgürügü. 17Rü nümagü rü ngíxü
 nangäxügagü rü ñanagürügü: —Toma rü
 tá tayanguxexë i ngēma Tupanaébagu
 toxna naxcax cucaxaxü. 18Natüri
 ngēguma marü ñaa naanegu tachocuxgu,
 rü ñaa íäx ga nawa toxü curuchiüxiexüwa
 tá cunatuniütaxexë i ñaa napanaxä i
 dáunütaxü. Rü daa cupatagu tá tüxü

cungutaquejexexë ya cunatü rü cué rü
 cueneegü rü guxama ya cunatütanüxügü.
 19Natüri ngēguma chi ngexerüüxe
 cuchiüwa íxüxügxux rü túmagagutátama
 nixi ega tayuxgx, rü marü taxütáma
 togagu nixi. Natüri ngēgumachi
 ngexerüüxe cuchiüwa ngēxmaxexü
 yamäxgü, rü ngēguma rü tá togagu
 nixi. 20Natüri ngēguma chi toxü
 quixuxgx, rü taxucaxma tayanguxexë i
 ngēma Tupanaébagu cumaxä nüxü tixuxü
 —ñanagürügü. 21Rü ngíma rü inangäxüga,
 rü —Marü name —ngīgürügü. Rü
 yexguma ga ngíma rü nüxü irümxoxë, rü
 nümagü rü ngíxna nawoegu. Rü
 yemawena rü yema ngíriü íäxwa iyanajix
 ga napanaxä ga dáunütaxü. 22Rü yema
 taxre ga ngugütaerügü rü
 ínamäxpüneanexüwa naxi rü tomaepüx ga
 ngunexü yexma narücxugü. Rü yoxni ga
 churarakü rü guxüianegu naxcax nadaugü
 rü taxuguma nüxü nayangaugü, rü düxwa
 Yericúiarü ñanecax nawoegumare. 23Rü
 yexguma ga nüma ga yema taxre ga
 ngugütaerügü rü mäxpüneanewa
 narüchoü rü natü ga Yudáüarü tocutüwa
 naxi ga Yochué íyexmaxüwa. Rü namaxä
 nüxü nixugüe ga guxüma ga nüxü
 ngupetügüxü. 24Rü ñanagürügü: —Nüma
 ya Cori ya Tupana rü marü tüxna nanaxä i
 guxüma i ngēma naane. Rü ngēmacax i
 guxüma i ngēma nachixüanecüäx i
 duüxügü rü poraäcü tüxü namuüe
 —ñanagürügü.

**Iraétanüxügü rü natü
 ga Yudáüwa nichoü.**

3 ¹Rü moxüäcü paxmamaxüchi rü
 nüma ga Yochué rü guxüma ga
 Iraétanüxügumaxä rü Chitüwa inaxiächi

ñuxmata natü ga Yudáūanacüwa nangugü. Rü naxüpä ga nax yachoūxü rü yexmatama napegü. ²⁻³Rü yexguma tomaepüx ga ngunexü ngupetüguwena rü yema Iraétanüxügiärü äëxgacügü rü norü duüxügütanü nixiägütanü rü namaxä nüxü nixu rü ñanagürügü:
—Ngëxguma nüxü pedauxgu i chacherdótegü i Lebitanüxü nax nua nachopetüxü namaxä i ngëma baú i Cori ya Tupanaarü mugüchixü irü ípechoxü i ngextá ípengexmagüxüwa rü nawe perüx! ⁴Rü ngëmaäcü tá nüxü pecuax nax ngextáama pexixü yerü ga üpa rü taguma texé i petanüwa nagu tixü i ngëma nama. iNatürü taxuétamá nüxna tangaicama i ngëma baú! iRü guxügutáma wüxi i quirúmetru tá nixi i norü yáxü i nawe nax pixixütanüxü!
—ñanagürügü. ⁵Rü yexguma ga Yochué rü yema Iraétanüxügüxü ñanagürü:
—iTupanapexewa pegü pimexëegü! Erü moxü rü nüma ya Cori ya Tupana rü tá pexü nüxü nadauxëxé i wüxi i mexü i taxü i norü poramaxä naxüxü
—ñanagürü. ⁶Rü yexguma ga nüma ga Yochué rü yema chacherdótegiixü ñanagürü: —iÉcü wixpexegu peyangetaxü i ngëma baú i Tupanaarü mugü nawa ngëxmaxü rü topexe namaxä pexi nawa i ngëma natü i Yudáū!
—ñanagürü. Rü yexguma ga nüma ga chacherdótegü rü duüxügüpexegu nayanetaügü ga yema baú. ⁷Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü Yochuéxü: —Ñuxmacürüwa tá cuxü chataxëxé rü yexeraäcü tá cuxna cuax chaxä i napexewa i ñaa Iraétanüxügü. Rü ngëmaäcü tá nüxü nadaugü nax choma rü aixcüma chacuxütaguxü yexgumarüxü

ga Moichéxütawa chayexmagurüxü.
⁸iÉcü ngëma chacherdótegüxü namu nax yangetaügüxüçax i ngëma baú i chorü mugü nawa ngëxmaxü! Rü ngëxguma natü i Yudáūwa nangugü iRü nachixüwa nachoü rü ngëxma yachigütanüächi! —ñanagürü. ⁹Rü yexguma ga Yochué rü yema Iraétanüxügüxü ñanagürü: —iNua pexí rü iperüxñüe i ngëma ore i Cori ya tóri Tupana nüxü ixuxü! ¹⁰Rü ngëmawa tá nixi i nüxü picuáxü ya Tupana ya maxüçü rü petanüwa nax nangexmaxü. Rü nüma ya Cori rü tá ínanawoxü i Canaáütanüxügü, rü Itítatanüxügü, rü Ebéutanüxügü, rü Ferechéutanüxügü, rü Yerguechéutanüxügü, rü Amoréutanüxügü rü Yebuchéutanüxügü nawa i ngëma naane nax pema nawa pingugüxüçax. ¹¹iRü nüxü perüdaunü i ngëma baú i Cori ya Tupana i guxü i naanearü yora ixicüarü mugüchixü nax ñuxäcü pepexewa yaxüexü i natü i Yudáūwa! ¹²Rü ngëmacax, Pa Duüxügüx irü nüxü pexuneta i 12 i yatü! Rü ngëma 12 i petückümüwachigü, rü tá nüxü pexuneta i wüxi. ¹³Rü ngëxguma ngëma chacherdótegü i ngëma baú i Cori ya Tupanaarü mugüchixü ingegüxü rü natü i Yudáüchiüwa nachiügü, rü ngëxguma tá nixi i ngëma natü rü taxregu yayauxyexüchiüxü, rü ngëma dexá i dauxquena ne yaxü rü tá ínayachaxächi, rü ñoma yapoxyepexexürüxü tá nixi —ñanagürü. ¹⁴⁻¹⁶Rü nüma ga yema Iraétanüxügü rü inaxiächi ga yema ínapexüxüwa ga natü ga Yudáūwa nax yachoüxüçax. Rü nanetüärü buxgüarı tauemacü nixi ga yexguma, rü yema natü ga Yudáū rü poraäcü narübai. Rü

nümagü ga chacherdótegü rü
 duūxügüpexegu naxí namaxã ga yema
 baú ga Tupanaarü mugü nawa yexmaxü.
 Rü yema chacherdótegü ga baú
 ingetägüxü rü yexguma yema natü ga
 Yudáüchiüwa nachoügu, rü yema dexá
 ga dauxquena ne yaxü rü ngürüächi
 ínayachaxächi. Rü guma
 dauxquenaxüchi yexmane ga ñane ga
 Adáü ga dauxütaechica ga Charetáüarü
 ngaicamána, rü ngürü nabainagü ga
 dexá ga yéma, ñoma
 yapoxyepexexürükü. Natürü yema
 íyachoüxüarü tawaama ga dexá rü niiyax
 ñuxmata már ya Ngearü Maxüáxüwa
 nangu. Rü yemaacü ga yema natü ga
 Yudáü rü taxregu niyauxye, rü yema
 Iraétanüxügü rü nichoü ga ñane ga
 Yericúarü toxmäxtawa.¹⁷ Rü yemaacü ga
 guxüma ga yema duüxügü rü paanexüwa
 nichoü nawa ga yema natü ga Yudáü. Rü
 yexgumayane ga yema chacherdótegü ga
 yaneggüxü ga yema baú ga Cori ya
 Tupanaarü mugüchixü rü natüarü
 ngäxüchiteewa namaxã
 nayachaxächitanü ga paanexüwa.

**Guma 12 ga nutagü ga natü
 ga Yudáüarü ngäxütamawa nadeäcü**

4 ¹Rü yexguma guxüma ga duüxügü
 ichoügu ga natü ga Yudáüwa, rü
 nüma ga Cori ya Tupana rü Yochuéxü
 ñanagürü: ²—Ngëma 12 i
 Iraétanüxügütücumüwa rü iecü
 wüxitücumüwachigü rü nüxü naxuneta
 ya wüxi ya yatü! ³iRü namaxã nüxü ixu
 rü wüichigü i ngëma yatü rü wüxipüta
 ya nuta yayauxchigüä i ngëma natüarü
 ngäxütamawa i ngëma chacherdótegü
 ichigüxüwa, rü ñoma i chütaxügu

ípeyapegüxüwa nax nanaaxüçax rü
 ngëxma yanupütaaxüçax! —ñanagürü.
⁴⁻⁵Rü yexguma ga nüma ga Yochué rü
 naxcax naca ga yema 12 ga yatü ga
 nüxü naxunetaxü rü ñanagürü nüxü:
 —iEcü, wüichigü i pemax i 12 i pexü
 chaxunetaxe rü natü i Yudáüarü
 ngäxütamawa pexí! iRü ngëma baú i
 Cori ya törü Tupanaarü
 mugüchixüpexewaama rü wüichigü i
 pema rü penayaxu ya wüxi ya nuta nax
 naexpüx yixixüçax i ngëma 12
 tücumügi i tatanüxügü! iRü peätügu
 peyange! ⁶⁻⁷Rü yimá nutagü rü wüxi i
 cuqxrxü tá nixí i petanüwa. Rü
 ngëxguma penegü pexna cäxgu, rü
 ñagügi: “¿Taxacüchiga nixí ya daa
 nutagü?” ñagügi, rü pema rü tá
 penangäxüga rü ñapegürügi tá: “Rü daa
 nutagiwa nixí i nüxna icuqxächiexü ga
 yema ngupetüxü ga yexguma natü ga
 Yudáüwa yangeetaxüga yema baú ga
 Cori ya Tupanaarü mugüchixü, rü yema
 natüchixü rü taxregu niyauxye
 napexewa ga yema baú”, ñapegürügi tá
 —ñanagürü ga Yochué. ⁸Rü nümagü ga
 yema 12 ga yatügi rü nanaxügi ga
 yema Yochué namaxã nüxü ixuxü. Rü
 wüichigü, rü wüxipüta niyauxchigü
 naégagu ga yema natücumü ga nawa
 naxüxü. Rü yemaacü nanayauxgü ga 12
 ga nutagü ga Yudáüchitamawa. Rü
 yema ínapegüxüwa nanana, rü yexma
 nayanu, yema Cori ya Tupana nüxü
 ixuxürükü. ⁹Rü yexgumarüxü ta ga
 nüma ga Yochué rü nai ga 12 ga nuta
 nanayaxu rü natüchitamagu nayanu ga
 yema chacherdótegü ga baú
 ingetägüxü ichigüxügu. Rü yimá
 nutagü rü ñuxmarüta ngëma

nangexmagü. ¹⁰Rü yema chacherdótegü ga baú ga Tupanaarü mugüchixü ingegüxü rü natü ga Yudáñchitamagu narticho, rü yoxni ga nüma ga Iraétanüxügü rü meama nayanguxéegü ga guxüma ga yema Yochuéwa Tupana namaxä nüxü ixuxü. Rü guxüma mea naxügü yema Moiché Yochuémaxä nüxü ixuxürüxü. Rü nuxääcü nichoñ ga duüxügü. ¹¹Rü yexguma guxüma ga duüxügü marü inguügü, rü nichoñ ga yema chacherdótegü ga baú ga Tupanaarü mugüchixü ingegüxü. Rü duüxügüpexegu naxägü.

.....

¹⁸Rü yexguma marü yanguügu ga yema chacherdótegü ga Yudáñwa nax yachoñxü rü paanexüwa nangugü, rü yema dexá rü wenaxarü nanagoxüchixü rü noxrirüütama nanapá ga natü.

.....

**Tupana nüxü nixu nax nüxäcü
yapugüäxüçax ga Yericú**

6 ¹Rü taxucürüwama texé Yericúarü ñanegu taxicu rüexna ítaxüxü, yerü ga norü poxeguxüari iäxgü rü narüwaxtagü nax yemaacü taxuwama nachocuxüçax ga Iraétanüxügü. ²Natüri nüma ga Cori ya Tupana rü Yochuéxü ñanagürü: —Choma rü marü cuxna chanaxä ya Yericú i guxüma i norü äexgacümaxä rü norü churaragümaxä. ³Rü curü churaragü i Iraétanüxügü rü 6 i ngunexü tá yima ñanexü ñayachoegu. Rü wüxi i ueguachi tá naxügü i wüxicigü i ngunexügü. ⁴Rü ngëma baú i chorü mugü nawa ngëxmaxüpexegu tá naxí i 7 i chacherdótegü i carnéruchataçxremaxä icornétaåxü. Rü ngëguma norü 7 i

ngunexüwa nanguxgu, rü 7 expüxcüna tá yima ñanexü ñayachoegu i curü churaragü, rü ngëxgumayane i ngëma chacherdótegü rü tá norü cornétagü nicuegü. ⁵Rü ngëxguma nüxü pexñüegu nax poraäcü yacuegüxü ya cornétagü rü tá tagaäcü aita pexüe. Rü ngëxguma i norü poxeguxü ya yima ñane rü tá nangiächi. Rü ngëxgumayane rü wüxicigü i pemax rü tá nagu pichocu ya yima ñane —ñanagürü ga Tupana. ⁶Rü yexguma ga nüma ga Yochué rü chacherdótegüçax naca rü ñanagürü nüxü: —iPeyange i ngëma baú i Cori ya Tupanaarü mugüchixü! Rü 7 i pemax rü ngëma baúpexegu tá pexí namaxä ya cornéta i carnéruchataçxrenaxçax ixígüne —ñanagürü. ⁷Rü yema duüxügüxü rü ta ñanagürü ga Yochué: —iEcü nüxü ípeyachoegu ya daa ñane! Rü pemax i churaragü rü tá baú i Cori ya Tupanaarü mugüchixüpexegu tá pexí —ñanagürü. ⁸Rü guxüma ga duüxügü rü yema Yochué namaxä nüxü ixuxüäcü nanaxügü. Rü yema 7 ga chacherdótegü rü norü cornétagu yacuegüäcüma yema baú ga Cori ya Tupanaarü mugüchixüpexegu naxí. Rü yema baú rü yema chacherdótegüwe namaxä nixixütanü. ⁹Rü yema churaragü rü chacherdótegüçexegu naxí, rü yema togü ga churaragü ga baúarü dauruxü rü wixweama naxägü. Rü nüma ga chacherdótegü rü norü cornétagu nicuegücha rü taguma inarüchianegü. ¹⁰Natüri guxüma ga yema churaragü, rü Yochué nüxna naxäga ga bexmamare inaxixüçax ñuxmatá nüma namuã nax guxüma wüxigu poraäcü aita naxüexüçax.

Iraétanüxügü nanapugi ga ñane ga Yericú

¹¹Rü yema nüxíraxü ga ngunexügu rü nüma ga Yochué rü nanamu ga chacherdótegü rü churaragü nax wüxicana guma ñanexü nax íyangeegutaügüäxü ga yema baú ga Cori ya Tupanaarü mugüchixü. Rü yemawena ga yema duüxügü rü nawoegu naxcax ga yema ínapegüxüwa. Rü yexma nüxü nanangupetüxëx ga chütaxü. ¹²Rü moxüäcü ga nüma ga Yochué rü paxmamaxüchi ñarüda, rü nüma ga chacherdótegü rü nanayauxtaügi ga yema baú ga Cori ya Tupanaarü mugüchixü. ¹³Rü yema 7 ga chacherdótegü rü baú ga Cori ya Tupanaarü mugüchixüpxegu naxí rü nagu yacuegüäcuma ga guma norü cornétagü. Rü yema churaragü rü wixpexegu naxí, rü yema togü rü baúweama naxägü. Rü ga cornétagü rü taguma inarüchianegü. ¹⁴Rü moxüäcü rü wena guma ñanexü ínayachoegu, rü ñuxmachi yema ínapegüxüçax nawoegu. Rü 6 ga ngunexü nixí ga yemaacü naxügüäxü. ¹⁵Rü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu, rü ngunetüxü ñarüdagü. Rü guma ñanexü ínichoeguächitanücxü yema nüxíra naxügüäxgurüxü, natürü yema ngunexügu rü 7 expüxcüna nüxü ínichoeguächitanücxü. ¹⁶Rü yexguma ga yema chacherdótegü rü 7 expüxcüna norü cornétagu yacuegü, rü Yochué rü yema duüxügüxü namu rü ñanagürü: —iAita pixüe! Rü nüma ya Cori ya Tupana rü marü pexna nanaxä ya daa ñane. ¹⁷Rü daa ñane, rü guxüma i taxacü i nawa ngëxmaxümaxä, rü tá

peyanaxoxëxë, erü ngëmaäcü nixí i Cori ya Tupana i nüxü yaxuxü. Rü ngëma Raáxicatátama iyixí i taxütáma ngixü pimaxcü namaxä i ngëma duüxügü i ngichiüwa ngëxmagüxü. Erü ngíma iyixí ga iyacuxgüäxü ga yema taxre ga yatügü ga ngugütaewa yéma imugüxü. ¹⁸iRü ñuxma i pemax rü pegüna pedaugü nax tama penayaxuxü i taxacü i norü ngëmaxü ya yima ñanewa ngëxmaxü! Erü nüma ya Cori ya Tupana rü namaxä nanaxuegu ya daa ñane nax peyanaxoxëexüçax rü penadaiäcuxüçax. Rü ngëgxuma taxütáma ngëmaäcü penaxügxux, rü nüma ya Tupana rü tá chixexü tamaxä naxuegu rü tá chixexü taxcax ínanguxëxë. ¹⁹Natürü ngëma úiru rü diérümü rü guxüma i ngëmaxügi i bróüchenaxcax rü fiérunaxcax, rü Cori ya Tupanacax tá nixí rü norü ngëmaxügütanüga tá penanú —ñanagürü ga Yochué. ²⁰Rü yexguma ga nüma ga yema duüxügü rü aita naxüe rü ga cornétagü rü naxägatanü. Rü yexguma guma cornétagagüxü naxñinüegu ga nüma ga Iraétanüxügi rü inanaxügi nax poraäcü aita naxüexü. Rü yexguma ga guma ñanearü poxeguxü rü napuxächi. Rü yexguma ga nüma ga Iraétanüxügi rü tauxchaäcü yexma nachocu, rü noxtrüxü nayaxígüxëxë. ²¹Rü yemawena rü taramaxä tükü nadai ga yatüxe, rü ngexe, rü ngextüxügüxe, rü yaxguäxgü, rü wocagü, rü carnérugü, rü búrugü. Rü noxtacüma guxüma nadai. ²²Rü nüma ga Yochué rü yema taxre ga yatügü ga ngugütaewa íxüxü ñanagürü: —iEcé ngípatawa pexí i ngëma nge i Raák rü guxüma i ngítanüxümaxä nua ngixü

pega, yema nḡimaxā ipexunetaxürükü!
—ñanagürü. ²³Rü nümagü rü nḡichiügu nachocu. Rü Raáxü ínagaxüchigü tümamaxā ya nḡinatü, rü nḡié, rü nḡieneegü, rü guxüma ga nḡitanükümäxä. Rü wüxi ga nachica ga mexü ga Iraétanükügü ípegüxüarü düxétwaama yexmaxügu nḡixü nayamugü.

.....

²⁷Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Yochuéxü narüngüxëe, rü yemacax guxüma ga yema naanewa nangu ga nachiga.

Acáüarü chixexüchiga

7 ¹Rü wüxi ga Yudátanükü ga Acáügu áégaxü ga Cármí nane ga Cháditaxa rü Chárataxa ixixü, rü nanade ga ñuxre ga yemaxügü ga Tupana chuxuxü. Rü yemacax ga guxüma ga Iraétanükügü rü naxüétügü ga Cori ya Tupanapexewa yerü ga Acáü rü nanayaxu ga yema Tupana chuxuxü. Rü yemacax ga Cori ya Tupana rü Iraétanükügumäxä nanu.

Acáüarü chixexügagu rü Iraétanükügüxü narüporamaegü ga íane ga Áixarü duüxügü

²Rü nüma ga Yochué rü Yericúwa inanamuächitanü ga ñuxre ga yatügü nax íane ga Áixwa yangugütaegüxüçax, rü ngoxi nüxü natauxcha nax guma íane rü tá nagu nachocuxüçax. Rü guma íane rü íane ga Betélarü éstewaama nayexma ga chianexü ga Betawéüiarü ngaicamána. Rü nümagü rü yéma naxí rü nayangugütaegü. ³Rü yexguma nawoegugu, rü Yochuéxü ñanagürügü:

—Tama tanaxwaxe i guxü i churaragümaxä naxcax ítayachööchi ya yima íane ya Áix, erü 2,000 rüexna 3,000 i churaragümaxä nixí i marü yanguxü nax yapuxuxü ya yima íane. iRü taxútáma guxü i churaragü ngéema cumugü! Erü tama namu i ngéema duüxügü ya yima íanena dauguxü —ñanagürügü. ⁴Rü yemaacü 3,000 ga churaragü nixí ga Áixcax íyachööchixü. Natürü nüma ga yema duüxügü rü Iraétanükügüxü narüporamaegü rü nayabuxmüxëe. ⁵Rü 36 ga Iraétanükügüxü nadai, rü guxema toxoguáx rü tümawe nangëgi ñuxmata guma íanearü íxpemawa nangugü, rü ínatüächianexügu tüxü nayadai. Rü yemacax ga Iraétanükügü rü narümaächitanü rü namuü. ⁶Rü nüma ga Yochué rü yema Iraétanükügüarü áëgxacügü rü norü ngechaümaxä nügüchirugu nagáugüe rü waixümütexemaxä nügü nigügüeru. Rü ñuxmachi yema baú ga Tupanaarü mugüchixüpxegu nanangücuchitanü ñuxmata nayáuane. ⁷Rü nüma ga Yochué rü ñanagürü: —Pa Corix ¿tüxcüü cuyachoüxëe ga ñaa duüxügü ga natü ga Yudáüwa? iExna Amoréutanükügumexegü toxü cuyixëexüçax nixí i nua toxü cugagüxü nax ngémaäc toxü nadajüçax? Rü narümemae chi nixí ga natü ga Yudáüarü tocutü chitama tarüchoxü. ⁸Pa Corix. ¿Taxacü tá chaxüxü i ñuxmax? Erü nüma i Iraétanükügü rü marü norü uanüchaxwa nibuxm. ⁹Rü nüma i Canaáütanükügü rü guxüma i duüxügü i ñaa naanegu pegüxü rü tá nüxü nacuáchigagü i ngéma toxü

ngupetüxű. Rü nüma rü tá wüxigu toxcac ínayachööchi nax toxü nadaiixüçax, rü taxúetáma ítayaxü i totanüwa. ¿Rü texé tá cuxü ticuaxüxü rü cuxü tataxexë i ngëgxuma? —ñanagürü ga Yochué.¹⁰ Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Yochuexü nangäxüga rü ñanagürü: —iInachi! ¿Taxacü ngëma cuxü i ñaxtüanegu cunangücuchixü?¹¹ Rü nüma i Iraétanüxügü rü chixexü naxgü. Erü nümagü rü tama nayanguexë i ngëma mugü ga namaxä nüxü chixuxü. Rü nanayauxgüama i ngëma ngëmaxügü i nüxna chachuxuxü. Rü meama nüxü nacuaxgüäcüma naxcac nangïgxü i ngëma choxrü ixixü, rü norü ngëmaxügütanügu nayacuxgü.¹² Rü ngëmacax i pemax i Iraétanüxügü rü taxucürüwama nüxü perioporame i perü uanügü. Rü naxchäxwa tá pibuxmü rü pegagutama nixí i namexü i noxtacüma peyuxü. Rü ngëgxuma i pema i ñuxma rü tama paxa ípenaguxgu i ngëma pexna chachuxuxü, rü marü taxútáma petanüwa changexma.¹³ iRü ñuxma rü inachi, rü nangutaquexexë i duüxügü! iRü namaxä nüxü ixu nax moxüçax nügü yamexëëgxü nax ngëmaäcü chopexewa ínangugüxüçax! Erü choma i Cori ya perü Tupana rü ñacharügü: “Pemax, Pa Iraétanüxügü, rü penayaxu i ngëma ngëmaxügü i pexna chachuxuxü. Rü ngëgxuma taxútáma ípenaguxgu rü pegüwa nüxü pexoxoxgux i ngëma chixexü, rü taxucürüwatáma perü uanüguxü perioporame”, ñacharügü.¹⁴ Rü moxü paxmama rü petükümümaxächigü tá chopexewa pengugü i guxäma i pema i Iraétanüxügü. Rü choma i perü Tupana

nax chixixü rü tá nüxü chaxuneta i ngëma natükümü i nawa naxüxü i ngëma yatü i chixexü üxü. Rü ñuxuchi ngëma natükumüwa rü tá nügütanüxüäcü chopexewa nangugü. Rü choma rü tá nüxü chaxuneta i ngëma nügütanüxüäcü i nawa nangexmaxü i ngëma yatü. Rü ngëmawena rü tá ngëma nügütanüxüäcü i nawa nangexmane i ngëma chixexü üxü. Rü ñuxuchi yima ípatacüäxtanüwa rü tá nüxü chaxuneta i ngëma yatü i chixexü üxü.¹⁵ Rü yíxema túmaxütagu nüxü iyangaugüxe i ngëma ngëmaxügü ga chachuxuxü, rü tá tüxü nigugü namaxä i túmaxacügü rü guxüma i tümaaru ngëmaxügü, erü túmagagu chixexü naxcac ínangu i Iraétanüxügü, erü tama naga taxinü i chorü mu —ñanagürü ga Tupana.

Acáúarü poxcuchiga

¹⁶Rü moxüäcü ga Yochué rü paxmamaxüchi ínarüda rü duüxügüxü namu nax natükümümaxächigü Tupanapexewa nangugüxü. Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Yudáticümüxü naxuneta.¹⁷ Rü yexguma ga Yochué rü Yudáticümümaxä nüxü nixu nax nügütanüxüäcü rü Tupanapexewa nax naxixü. Rü Tupana rü Cháratanüxü naxuneta. Rü yema Cháratanüxüwa rü guma Chádipataxü naxuneta.¹⁸ Rü yema yatüxügü ga Chádipatacüäxü rü Tupanapexewa nangugü, rü Tupana nüxü naxuneta ga Acáú ga Cármí nane ga Cháditaxa ga Yudátanüxü ixíci.¹⁹ Rü yexguma ga Yochué rü Acáúxü ñanagürü: —Pa

Chaunex, rü name nixí i cunataxéxé rü nüxü quicuaxüxü ya Cori ya törü Tupana. iRü chomaxä nüxü ixu i taxacü nax cuxüxü! iRü taxú icuyacúxü! —ñanagürü. ²⁰Rü Acáü nanangäxüga rü ñanagürü: —Aixcüma nüxü chixu, rü chixexü chaxü namaxä ya Cori ya törü Tupana. Rü ñaa nixí i ngëma chaxüxü. ²¹Rü Yericúwa nüxü chadau ga wüxi ga mexechixü ga naxchiru ga Babiróniacüäxgürü ü rü 200 tachinü ga diërü, rü wüximenaxä ga úiru ga ngäxü ga quiruarü yexera yaxü. Rü choxü nangúchaü ga yema yemaxügü, rü yemacax chaugüxü chanade, rü chauchiü machiägu chanatägxü. Rü ngëma diërutachinügü rü aixepuguama chananu —ñanagürü. ²²Rü yexgumatama ga Yochué rü Acáüchiüwa nanamugü ga ñuxre ga yatügü, rü yexma nüxü nayangaugü ga yema yemaxügü ga yexma icuxgüxü namaxä ga yema diëru ga natüüguama nuxü. ²³Rü nanade ga yema yemaxügü rü Yochuépexewa nanana napexewa ga guxüma ga Iraétanüxügü. Rü nümagü ga Iraétanüxügü rü Tupanapexegu nayanu. ²⁴Rü yemawena rü Acúaru ngatexüwa Acáüxü nagagü namaxä ga yema diëru, rü yema naxchiru, rü yema úirumenaxä, rü nanegümaxä, rü naxacügumaxä, rü norü wocagümaxä, rü norü búrugümaxä, rü norü carnérugümaxä, rü napatamaxä, rü guxüma ga taxacü nüxü yexmaxümaxä. ²⁵Rü Yochué rü Acáüxü ñanagürü: —¿Tüxcüü chixexü tatanüwa ícunguxéxé? Rü ñuxma ya Cori ya Tupana rü ngëma chixexü tátama nixí i cuxna nanguexéxü —ñanagürü. Rü

yema ñaxgu ga Yochué, rü guxüma ga Iraétanüxügü rü nutamaxä Acáüxü rü natanüxügüxü nadai. Rü ñuxuchi natanüwa nanangíichi. ²⁶Rü yemawena rü nutagü naétüwa nanawogü. Rü gumá nutagü rü ñuxma rü ta ngëxma naxäüxchita. Rü ngëmacax i ñuxmax i ngëma nachica rü Acúaru Ngatexüwa naxäéga. Rü yemaacü Iraétanüxügumaxä narüngüxmü ga Cori ya Tupana.

Íane ga Áixü nanapugü ga Iraétanüxügü

8 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Yochuéxü ñanagürü: —iTaxucaxma cumuü rü icurümaächi! iRü inaxüächi naxcax ya yima íane ya Áix, namaxä i guxüma i curü churaragü! Erü choma rü tá pora cuxna chaxä nax yima íane ya Áixarü äëxgacüxü rü norü duüxügüxü curüporamaexüçax. Rü yima norü íane rü norü naane rü cuxrü tá nixí. ²Rü guma Yericúmaxä rü norü äëxgacümaxä cuxüxüriüxü tátama cunaxü namaxä ya yima íane ya Áix rü norü äëxgacü. Natürü i ñuxmagu rü marü name i pegüxü penade i norü ngëmaxügü rü naxünagü. Rü tá ípenabaixgü, rü norü íanecaxwenaama tá pixüchi —ñanagürü. ³⁻⁴Rü yexguma ga Yochué rü nügü namexéxé guxüma ga norü churaragümaxä nax íane ya Áixcax íyachööchixüçax. Rü nayadexechi ga 30,000 ga churaragü, rü chütacü yéma nanamugü. Rü nayaxucuxëgü rü ñanagürü nüxü: —iMea iperüxínue! iRü ipexüächi rü norü íanecaxwexguama peyarücxugü! iRü ípememare nax yima íanegu pechocuxüçax! ⁵Rü ngëma togü i duüxügü rü chomaxä tá yima íanecax

ímayachōōchi. Rü ngēxguma yima ñanecüäx toxcac yayixgux nax toxü nadajixüçax, rü toma rü tá tibuxmü ga to ga ngunexügurüxü. ⁶Rü ngēxguma i nümagü rü tá tote nangëgü erü tá nagu narüxmüe nax noxrirüxü naxchaxwa ibuxmüxü i yixema i Iraétanüxüg. ⁷Rü ngēxguma i pema rü tá peyayi i ngëma ípicuxgüxüwa rü yima ñanegu tá pichocu, erü Cori ya törü Tupana rü pexna tá nanaxä ya yima ñane. ⁸Rü ngēxguma marü nagu pichocuxgu, rü tá nawá penangixichi, ngëma Cori ya Tupana nüxü ixuxüürüxü. Rü ngëmaäcü nixi i pexü chamuxü —ñanagürü ga Yochué. ⁹Rü yexguma ga Yochué rü inanamuächitanü ga yema churaragü. Rü nümagü rü inaxiächi rü Betél rü Áixarü ngäxüümachatexegu nicuxgü ga Áixcaxwenaama. Natüru nüma ga Yochué rü yema ínapegxüwatama nanangupetüxëx ga chütaxü. ¹⁰Rü moxüäcü noxri yangunechaüxgu rü ñarüda ga Yochué rü norü duüxügüxü nidaugü. Rü ñuxüchi tümapexegu naxä namaxä ga Iraétanüxügürü äëxgacügi rü ñane ga Áixcax inaxiächi. ¹¹Rü guxüma ga norü churaragü rü guma ñanepexewaama ne naxi rü nüxü ninaicaetenü, rü wüxi ga ngatexüpechinüwa nayachaxächitanü ga guma ñanearü tígüneçüwawaama. ¹²Rü nüma ga Yochué rü ñane ga Betél rü Áixarü ngäxüümachatexegu nayacuxgü ga to ga 5,000 ga yatügi ga guma ñanearü toxoxwecüwawaama. ¹³Rü yemaacü ga Iraétanüxügürü churaragü rü taxregu niyauxyetücumü. Rü yema wüxitücumü rü ñanearü toxoxwecüwagu nicuxgü, rü yema totücumü rü yema

íyachaxächitanüxüwa nayexmagü ga ñanearü tígüneçüwawaama. Rü yema chütaxüga Yochué rü nanaxüpexe rü nüxira yema ngatexüartü ngäxüwa nangu. ¹⁴Rü yexguma Iraétanüxügüxü nadajuxgu ga Áixarü äëxgacü, rü norü churaragümaxä nayayi nax nügi nadajixüçax namaxä ga yema Iraétanüxügü ga ngatexüartü tocutüwa yexmagüxü. Natüru tama nüxü nacuqx rü yema togü ga Iraétanüxügü nax bexma norü ñanecaxwexgu nayacuxgüxü. ¹⁵Rü nüma ga Yochué rü norü churaragümaxä nibuxmüneta. Rü yema nama ga chianexüwa nadaxügi nixü naxchaxwa ga yema Áixarü churaragü. ¹⁶Rü guxüma ga churaragü ga guma ñane ga Áixcüäxgu ixigüxü rü Yochuéwe nangëgü. Rü yexguma Yochuéwe nangëgügi rü yema norü ñanena niyáxüetanü. ¹⁷Rü guxüma ga churaragü ga Áixcüäx rü Betélküäx rü Iraétanüxügüwe nangëgü, rü taxuxüma ñanewa nayaxü. Rü yema Iraétanüxügüwe nax nangëgüxügagu rü guma ñane rü taxüema nüxna tadau rü nangeenümare ga norü ñäx. ¹⁸Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü Yochuéxü ñanagürü: —íEcü, cuaxruxü nüxna naxä i ngëma curü churaragü i ñanecaxwexgu icuxgüxü nax nagu nachocuxüçax ya yima ñane ya Áix, erü tá cuxna chanaxä ya yima ñane! —ñanagürü ga Tupana. Rü nüma ga Yochué rü cuaxruxü inaxä nax nagu nachocuxüçax ga guma ñane. ¹⁹Rü yexguma ga yema icuxgüxü ga churaragü rü paxama ñanaxüxü rü guma ñanegu nachocu rü nawa nanangixichigü. ²⁰Rü yexguma nügi

íyadaugügu ga yema duǔxügü ga Áixcüâxgü rü nüxǖ nadaugü ga nax ínatüxünagüétüxǖ ga guma norǖ īane. Rü yemacax taxuwama naxüéga, yerü nüma ga Iraétanüxǖga noxri naxchaxwa chianexǖwa buxmüchiréxǖ rü nügü nawoegu nax nadaiaxǖcax.

²¹Rü yexguma Yochué nüxǖ däuxgxug ga yema Iraétanüxǖga icüxgüxǖ rü marǖ guma īanegu nax nachocuxǖ rü nawa nax nangichigüâxǖ, rü nügü nawoegu rü Áixcüâxmaxä nügü nadai.

²²Rü ñuxmachi ga yema Iraétanüxǖgürü churaragü ga īanegu chocuxǖ rü ínachoxǖ. Rü yemaacü ga yema taxretücumü ga Iraétanüxǖga rü nügüwa tüxǖ naxüxéxǖ rü tüxǖ ínayauxǖ. Rü guxâma tüxǖ nadai.
.....

Yochué rü mäxpüne ga Ebáwa
duǔxügüçax nüxǖ nadaumatü ga
Tupanaarü mugü

³⁰⁻³¹Rü yexguma ga Yochué rü mäxpüne ga Ebágu rü Cori ya Iraétanüxǖgürü Tupanacax nanaxǖ ga wüxi ga ámarearü guchicaxǖ, yema Moiché nüxǖ ixuxǖrüxī nawa ga yema mugüarü popera ga ñaxǖ: “íEçü wüxi i ámarearü guchicaxǖ naxǖ nawa ya nuta ya tama imexéepüttagüçü!” ñaxǖ. Rü yexguma ga yema Iraétanüxǖga rü yema guchicaxǖwa nayagu ga naxǖnagü Tupanaarü ngüxmüxeeruxǖ. ³²Rü yemawena ga nüma ga Yochué rü Iraétanüxǖgüpexewa gumá nutagü ga ámare nawa ínagucüpütagu nanaxümatü ga Tupanaarü mugü ga Moiché nüxna ãxǖ. ³³Rü yexguma ga guxǖma ga Iraétanüxǖgi norǖ

ãëxgacügümäxä rü yema togü ga tama Iraétanüxǖgi ixígüxǖ ga natanüwa maxëxǖmaxä, rü taxregu niyauxye. Rü wüxitücumü rü mäxpüne ga Ebáwaama naxügi rü yema totücumü rü mäxpüne ga Guerachǖwaama naxügi. Rü yema taxretücumüarü ngäxǖmachatexegu nachigü ga yema chacherdótegü namaxä ga yema baú ga Tupanaarü mugüchixǖ. Rü yema chacherdótegü rü ínamemaregü nax duǔxügümäxä mexǖ naxuegugüxǖ. Rü guxǖma ga yema naxüxǖ rü Moiché namaxä nüxǖ ixuxǖcüma nanaxǖ. ³⁴Rü yemawena ga Yochué rü duǔxügüçax tagaäcü nüxǖ nadaumatü ga Tupanaarü mugü, rü ñuxäcü Tupana rü mexǖ namaxä naxuegu i ngëma duǔxügü i naga ñiüexǖ, rü chixexǖ namaxä naxuegu i ngëma tama naga ñiüexǖ. ³⁵Rü guxǖma ga yema mugü ga Moiché nüxna ãxǖ rü Yochué nüxǖ nadaumatü naxcax ga guxǖma ga duǔxügü ga iyatüxǖ, rü ingexǖ, rü buxügü, rü yema togü ga tama Iraétanüxǖgi ixígüxǖ ga natanüwa maxëxǖ.

Iraétanüxügümäxä inaxügagü ga
Gabaóñcüâxgü

9 ¹Rü gumá Itítatanüxǖgürü ãëxgacü, rü Amoréutanüxǖgürü ãëxgacü, rü Canaañtanüxǖgürü ãëxgacü, rü Ferechéutanüxǖgürü ãëxgacü, rü Ebéutanüxǖgürü ãëxgacü, rü Yebuchéutanüxǖgürü ãëxgacü, rü nüxǖ nacuáchigagü ga yema Yericúwa rü Áixwa ngupetüxǖ. (Rü yema ãëxgacügi rü natǖ ga Yudáñarü oéstegu nixī ga naxächügüxǖ, rü nümaxǖ rü ínamáxpüjanexǖgi rü togü rü

ínametachinüanexügu, rü togü rü már i Mediteráneucutügu rü ñuxmata Líbanuarü naanewa nangu.)²Rü yexguma ga guxüma ga yema aëxgacügü rü nügumaxä nagu narüxiñüe nax nügi
nangüxéeggüxüçax, rü Yochuémaxä rü Iraétanüxügümäxä nügi nadajixüçax.³Natürü nüma ga Ebéutanüxügü ga ñane ga Gabaóügi achiügüxü rü ta nüxi
nacuáchigagü ga yema Yochué üxü namaxä ga guma ñanegü ga Yericú rü Áix.⁴⁻⁵Rü nagu narüxiñüe nax ñuxäcü womüxééäcima nügi ínapoxügüxü. Rü yemacax Yochuéxütawa naxi ga ñuxre ga norü duüxügü ga ingauxchiruxü, rü ingauarü chapatuáxü, rü norü tochicaxü ga búrutawa rü ningau. Rü norü bíñuchixü rü marü ñuxgumaxügüxü nixigü, rü norü paü rü nichüe. Rü yemagu nügi nicüxgü nax ñoma yáxüwa nax ne nañixüriñü yixigüxüçax.⁶Rü yexguma yema nachica ga Iraétanüxügü ípegüxü ga Yirigágu aégaxüwa nangugü, rü Yochuéxü rü Iraétanüxügüxü ñanagürügi:
—Yáxüguxü i naanewa ne taxí rü tanaxwaxe nax tomaxä ipexügagüxü nax tama yigü idajixüçax —ñanagürügi.⁷Rü nüma ga Iraétanüxügü rü Ebéutanüxügü nangäxügü rü ñanagürügi: —Bexmana i pemax rü torü ngaicamagutama pipegü rü ñuxäcü tá i pemaxä mexü i ñiüwa tangugüxü —ñanagürügi.⁸Natürü ga nümagü rü Yochuéxü nangäxügagü rü ñanagürügi:
—Toma rü tá pexmexwa togü tangexmagüxexé nax pexü tapuracüexüçax —ñanagürügi. Rü nüma ga Yochué rü nüxna naca rü ñanagürü:
—¿Texé pixigü i pemax? ¿Rü ngextá ne pex? —ñanagürü.⁹⁻¹⁰Rü nümagü rü

Yochuéxü nangäxügagü rü ñanagürügi:
—Rü yáxüwa ne taxí, erü nachigaxü taxinüe ya Cori ya perü Tupana. Rü nüxü tacuáchiga ga yema Equítuanewa naxüxü, rü ñuxäcü natü i Yudáüarü tocutiwa pexü nangüxéexü nax penadaixüçax ga yema taxre ga aëxgacü ga Amoréutanüxügürü ga Cheoóü ga Ebóüwa aëxgacü ixicü, rü Ox ga Bacháüwa aëxgacü ixicü.¹¹Rü ngëmacax i torü aëxgacügü rü tomücugi rü ñanagürügi toxü: “iPewemü tá ípinge i perü namawaxü rü Iraétanüxügütanüwa ípeyadaugü, rü ñapegüxü tá nüxi: ‘Rü pexmexwa togü tangexmagüxexé rü mexü i ñiüwa pemaxä tangugüchaü’, ñapegü ta!” ñanagürügi toxü.¹²Rü yexguma itaxiächigu nax pexcax tayadauxüçax rü ga paü rü nanai, natürü i ñuxma rü marü nichux rü nipamare.¹³Rü yexgumarüxü ta i ñaa naxchäxmüxü ga úbachiumaxä tanaxüäcu rü nimexechichirex ga noxri itaxiächigu, natürü i ñuxma rü marü narügáugü. Rü ngëxgumarüxü ta namaxä nangupetü i toxchiru rü torü chapatugü, erü yáxüwama ne taxí —ñanagürügi.¹⁴Rü nüma ga Iraétanüxügü rü yema Gabaóüciäxgüwemüxü nangöñxnetagü, natürü tama Cori ya Tupanana nacagüexira ga taxacü tá namaxä naxüexü ga yema duüxügü.¹⁵Rü yexguma ga Yochué rü yema Gabaóüciäxmaxä mexü ga ñiüwa nangu, rü namaxä nüxi nixu nax taxütáma nadaiäxü. Rü yema togü ga Iraétanüxügürü aëxgacügü rü Tupanaégagu Yochuéüttama mexügu yema Gabaóüciäxmaxä narüxiñüe.¹⁶Rü tomaepüx ga ngunexü ngupetüxguwena rü nüma ga Iraétanüxügü rü nüxi nacuaxgü nax norü ngaicamagutama naxachiügüxü ga yema Gabaóüciäxgü.

¹⁷Rü yexguma ga ñuxre ga Iraétanüxügürü churaragü rü inaxiächi nax yema Gabaóüçüäxgürü ñanegüçax yadaugüxüçax. Rü tomaepüx ga ngunexügü norü ñanegüwa nangugü. Rü guma norü ñanegü rü Gabaóü nixi, rü Cafira nixi, rü Berúx nixi rü Quiríax-yearíü nixi. ¹⁸Natürü nüma ga Iraétanüxügü rü tama yema Gabaóüçüäxgüxü nadai yerü yema norü äëxgacügü rü Cori ya Iraétanüxügürü Tupanaégagu nüxü nixugüe nax taxütáma nax nadaiaxüçax. Rü yemacax ga Iraétanüxügü ga duüxügü rü tama norü äëxgacügümäxä nataäxëgü, rü nachigagu nidexagü. ¹⁹Natürü nümagü ga yema äëxgacügü rü ñanagürügü: —Toma rü Cori ya törü Tupanaégagu namaxä nüxü tixu nax taxütáma tanadaixü. Rü ngëmacax i ñuxma rü taxucürüwa tanadai. ²⁰Rü nüé namaxë, erü ngëguma chi taxüchima tayanguxëegü i ngëma Tupanamaxä nüxü tixuxü rü nüma ya Tupana rü tomaxä chi nanu —ñanagürügü. ²¹Rü yemaacü ga yema äëxgacügü ga Iraétanüxügü rü norü duüxügümäxä nüxü nixu nax tama nadaiaxüçax ga yema Gabaóüçüäxgü. Natürü nüma ga Iraétanüxügü rü norü dexáaru tooxüwa rü üxüarü tooxüwa nanopuraciëxëx. Rü yemaacü tama nanadai ga yema Gabaóüçüäxgü.

.....

Amoréutanüxügüxü narüporamae ga Iraétanüxügü

10 ¹⁻²Rü Adonichedé ga Yerucharéüarü äëxgacü nüxü naxiñü ga ñuxäci Yochué rü Áixü narüporamae, rü nayamax ga norü äëxgacü rü nayanaxoxëx ga norü ñane.

Rü yexgumarüxü ta nüxü naxiñü ga ñuxäci Yericúxü narüporamae rü nayamax ga norü äëxgacü. Rü ñuxüchi nüxü nacuáchiga nax Gabaóüçüäxgü rü Iraétanüxügümäxä mexü ga ñiüwa nangugüxü nax tama namaxä nügü nadaiixüçax. Rü yemacax ga nüma ga Yerucharéüarü äëxgacü rü poraäcü namuü yerü Gabaóü rü wüxi ga ñane ga taxüne rü porane ga Áixarü yexera ixixüne nixi, rü norü duüxügü rü nipora rü tama namuüewaxe. ³Rü yemacax ga nüma ga Adonichedé rü yéma namuga naxcax ga Yoáü ga ñane ga Ebroüarü äëxgacü, rü Pireáü ga ñane ga Yamúxarü äëxgacü, rü Yafia ga ñane ga Láquierü äëxgacü, rü Debí ga ñane ga Egóüarü äëxgacü. ⁴Rü ñanagürü: —iNua pexí nax choxü peyarüngüxëegüxüçax nax Gabaóüçüäxgümäxä yigü idaijixüçax! Yerü Yochuémaxä rü guxüma ga Iraétanüxügürü äëxgacügümäxä mexü ga ñiüwa nangugüe nax tama nügü nadaiixüçax —ñanagürü. ⁵Rü yemacax ga yema 5 ga äëxgacügü ga Amoréutanüxügü ga Yerucharéüarü äëxgacü, rü Ebroüarü äëxgacü, rü Yamúxarü äëxgacü, rü Láquierü äëxgacü, rü Egóüarü äëxgacü, rü wüxi guxüma ga naxitaquexe. Rü norü churaragümäxä Gabaóüarü ñanecax inaxiächi nax namaxä nügü nadaiixüçax. ⁶Rü yemacax ga yema Gabaóüçüäxgü rü Yirigáwa ga Yochuéxtawa namugagü, rü ñanagürügü: —iTaxü ipexoexü nax toxü peyarüngüxëexü i toma i perü puracütamüxü nax tixigüxü! iRü paxa nua pexí nax toxü peyarüngüxëexü rü toxü ípepoxüxüçax! Erü guxüma i ngëma äëxgacügü i Amoréutanüxügü i

maxpúneanecüäxgü rü wüxigu toxcac
naxítaquexe nax toxü nadaixüçax
—ñanagürügü. ⁷Rü yexguma ga Yochué
rü Yirigáwa inaxüächi namaxä ga
guxüma ga norü churaragü. ⁸Rü nüma ga
Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü:
—iTaxü i nüxü cumuñixü! Erü choma rü
tä cuxmexgu chanayixëx i ngëma
Amoréutanüxügü. Rü bai i tá i wüxi i
cuxü rüporamaexü —ñanagürü. ⁹Rü
Yirigáwa inaxüächi ga Yochué namaxä ga
norü churaragü, rü chütacü inixü. Rü
yemaacü Amoréutanüxügüxü
ínayabaixgü rü nanadai. ¹⁰Rü nüma ga
Cori ya Tupana rü Iraétanüxügüpexewa
poraäcü yema Amoréutanüxügüxü
namuñexëx. Rü yemacax ga Yochuéarü
churaragü rü ïane ga Gabaóügi nanadai
ga muxüma. Rü ñuxüchi Bex-oróüarü
namagu nawe ningëxütanü ga yema
ibuxmüsü. Rü nayadaietanü ga yema
Amoréutanüxügü ñuxmata ïanegü ga
Achéca rü Machédawa nangugü. ¹¹Rü
yexguma Iraétanüxügüchäxwa
yabuxmügu ga yema Amoréutanüxügü
nawa ga yema tuächixü ga Bex-oróüwa
daxü, rü nüma ga Cori ya Tupana rü
ixäpütaxü ga gáuxü naétugu nayixëx. Rü
Iraétanüxügü dajxüarü yexera yema
gáuxümaxä nayue ga Amoréutanüxügü.
¹²Rü yexguma nüma ga Cori ya Tupana
rü Iraétanüxügümexëgu nayixëegü ga
yema Amoréutanüxügü, rü nüma ga
Yochué rü duñxügüpexewa Cori ya
Tupanamaxä nidexa rü ñanagürü: —Pa
Tupanax, chanaxwaxe i
ícuyachaxächixëexü ya üäxcü
Gabaóüétüwa. iRü ngëxgumarüxü ta ya
tauemacü rü íyachaxächixëx i
Ayaróüarü ngatexüétüwa! —ñanagürü.

¹³Rü gumá üäxcü rü gumá tauemacü rü
yéma nayachaxächigü ñuxmata ga
Iraétanüxügü norü uanügxü nadai. Rü
ngëmacax i Yacháarü poperawa rü
ñanagürü: “Rü yimá üäxcü rü wixgutaqx
24 ora ninge ga nax tama yanaxicuxü”,
ñanagürü. ¹⁴Rü yemaacü Tupana
ínayachaxächixëx ga üäxcü rü tauemacü
nagagu ga wüxi ga yatiarü yumütxë. Rü
üpaacü rü taguma yemaacü nangupetü,
rü woo nawena ga yema rü taguma
yemaacü nangupetü yerü woetama
Iraétanüxügüétüwa naxü ga Tupana.
.....

⁴⁰Rü Yochué rü norü churaragümaxä
nanadaiäcu ga guxüma ga yema
nachixüanegü. Rü nüxü narüporamae ga
yema äëxgacügü ga maxpúnewa
yexmagüxü, rü yema ínachianexüwa
yexmagüxü, rü yema ñadóxonexüwa
yexmagüxü, rü yema maxpúnearü
tuächixüwa yexmagüxü. Rü yemaacü
nanadai ga guxüma ga yema duñxügü. Rü
bai ga wüxi ga íyaxüxü yema Tupana
namaxä nüxü ixuxürrüxü. ⁴¹⁻⁴²Rü yemaacü
wüxicana guxüma ga yema äëxgacügüxü
nadai rü nanapu ga guxüma ga norü
naanegü ga Cadé-banéawa inaxügü rü
ñuxmata Gáchawa nangu, rü Gochéüwa
inaxügü rü ñuxmata Gabaóüwa nangu.
Yerü woetama Iraétanüxügüétüwa naxü
ga Tupana. ⁴³Rü yemawena ga Yochué rü
guxüma ga norü churaragümaxä rü
ínapiegüxüçax nawoegu ga Yirigáwa.
.....

Caréxaru naane

14 ⁶Rü yema Iraétanüxügü ga
Yudáticumüwa ügxü rü
Yirigáwa naxí nax Yochuémaxä

yanadexagüxűcax. Rü nüma ga Caréx ga Chenécheutanüwa ücü ga Yefúne nane, rü Yochuéxü ñanagürü: —iNüxna nacuqxâchi ga yema ore ga Cori ya Tupana norü duü ga Moichémamaxä nüxü ixuxü ga tachiga ga chianexü ga Cadé-banéawa! ⁷Rü choma rü 40 ga taunecü choxü nayexma ga yexguma Moiché Cadé-banéawa choxü imuâchigu nax chayangugüxűcax ga ñoma Canaáüane. Rü yexguma chatáegugu rü meama namaxä nüxü chixu rü ñachagürü nüxü: “Rü ngéma naane rü name rü natauxcha nax nagu ichocuxü”, ñachagürü nüxü. ⁸Natürü ga yema togü ga chomücügü rü nüxü nixu nax naxăicümaxü, rü yemaacü duüxügüxü namuüexéx, rü yemacax ínayaxoetanüächi ga nagu nax nachocuxü ga ñaa naane. Natürü ga choma rü tama nüxü icharüngüma ga Tupanaarü uneta rü nagu charüxiniüecha. ⁹Rü yexguma ga nüma ga Moiché rü meama chomaxä naxüga rü ñanagürü choxü: “Yema naane ga nawa cunguxü rü cuxrütátama nixí rü cutaagüarü tá nixí, erü aixcüma naga cuxñü ya törü Cori ya Tupana”, ñanagürü. ¹⁰Rü ñuxma rü marü 45 ga taunecü nangupetü nax Cori ya Tupana rü Moichémamaxä nüxü yaxuxü ga yema ore ga yexguma ínachianexüwa iyexmagügu. Rü yema chomaxä inaxunetaxűcax rü ñuxma rü ta chamaxü woo 85 ya taunecü choxü ngémaxü. ¹¹Rü ñuxma rü ta chapora yexguma Moiché ñaa naanearü ngugüwa choxü muxürüütama, rü yexgumarüütama choxü natauxcha i ñuxma nax ichaxüächixü nax daiwa

chaxüxü. ¹²Rü ngémacax i ñuxmax rü cuxna naxcax chaca nax choxna cunaxăxűcax i ngéma naane i maxpíneâxü ga nümatama ga Cori ya Tupana chomaxä namaxä ixunetaxü nax choxna naxăaxűcax. Rü cumax, Pa Yochuéx, rü meama nüxü cucuax nax ñuxma rü ta nangexmagüxü i ngéma nataagü ga guma Anáx ga taxüchicü rü máchanexüchicütanüxü. Rü ngéma norü ñanegü rü nita rü meama ínapoxegugü. Natürü i chomax rü nüxü chacuax nax Cori ya Tupana rü tá choxü nangüxéexü nax ngéma ínawoxüäxűcax, yema chomaxä nüxü yaxuxürtüttama —ñanagürü ga Caréx. ¹³Rü yexguma ga nüma ga Yochué rü Tupanaégagu mexü Carémaxä naxuegu. Rü nüxna nanaxä ga Ebróüarü naane nax noxri yixixűcax rü nataagüarü yixixűcax. ¹⁴Rü yemaacü nixí ga Ebróüarü naane ga Caréxarü yixixű, rü ñuxma rü ta rü nataagüarü yixixű. Yerü nüma ga Caréx rü aixcüma Cori ya Iraétanüxügüarü Tupanaga naxñinü.

.....

Iraétanüxügümaxä nidexa ga Yochué

23 ¹Rü mucüma ga taunecü nangupetü nax Tupana rü Iraétanüxügüxü nangüxéexü nax norü uanügxü naporamaegüxűcax. Rü yexguma ga Yochué rü marü naya. ²Rü nüma ga Yochué rü guxüma ga Iraétanüxügüarü ãëxgacügücax nangema. Rü yema wüxitücumüchigüarü ãëxgacügücax nangema, rü yema ãëxgacügi ga guxchaxügüarü mexéerüücax nangema, rü yema churaragüerugücax rü ta

nangema. Rü ñanagürü nüxü: —Marü chipa erü marü chaya.³ Pema rü marü nüxü pedau ga yema naxüxü ga Cori ya Tupana ga yexguma nadaiägu ga yema duüxügü ga perü uanügü ixígüxü. Yerü nüma ga Cori ya Tupana rü peétüwa naxü.⁴ Choma rü wüxitücumüchigüna chanaxä ga yema naane ga nagu pinguchigüxü. Rü tama yema naane ga marü penapuxüica nixi ga pexü chinuxü, natürü namaxä chanangauxëxë i ngëma naane i taxüta penapuxü i natü i Yudáüwa naxügü i éstewa, rü ñuxmata már i Mediteráneuwa nangu i oéstewaama.⁵ Rü ngëma duüxügü i ñuxma ngëma naanegu ächiügxü, rü Cori ya Tupana rü tá nawa ínanawoxü. Rü pema rü tá pegüxü penayaxu ngëma Cori ya Tupana nüxü ixuxürixü.⁶ Rü mea peyanguxëxë i ngëma mugü i Moichéarü poperagu ümatüxü! iRü ngëma naxümatüxüäcü nagu pemaxë!⁷ Rü taxütáma namaxä pixäxmägxü rü pixätegü i ngëma togü i duüxügü i ñuxma rü ta petanügu ächiügxü! iRü taxütáma norü tupanaxü picuaxüxügü, rü bai tá i naga pexñüexü, rü bai tá i norü tupanaéga penaxuxuchixü, rü bai tá i norü tupanaégalu mexü pexueguxü!⁸ Rü ñuxmarüütama rü guxügutáma Cori ya törü Tupanawe perüx! ⁹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü marü pepexewa ínanawoxüäcu ga ñanegü ga itaxüne rü iporane. Rü ñuxmata ñoma i ngunexüwa nangu rü taxüema pexü tarüporamae.¹⁰ Rü wüxitüfama i pema rü pexü natauxcha nax 1,000 i duüxügüxü pixüxëexü, erü Cori ya perü Tupana rü peétüwa naxü rü pexcax nügü namaxä nadai, yema nümatama

pemaxä inaxunetaxürüxü.¹¹ iRü pexüäegü rü pegüna pedaugü i perü maxüwa nax tama nüxü iperüngümaexüçax ya törü Cori ya Tupana!¹²⁻¹³ Rü choma rü chanaxwaxe i nüxü nax pecuáxü rü ngëxguma tá Tupanana pixígachigu rü ñaa duüxügü i petanüwa ngëxmagüxümaxä pexämücü, rü namaxä pixäxmägxü, rü pixätegü, rü nüma ya Cori ya perü Tupana rü taxütáma pexü narüngüxëe nax ípenawoxüxüçax i ngëma duüxügü i petanüwa ngëxmagüxü. Rü nüma ya Tupana rü perü guxchaxürxü tá nayaxígüxëxë i ngëma duüxügü nax ngëmaäcü naxmëxgu peyixüçax. Rü ngëmaäcü ñoma texé pexcaxwena nacuaxicxärixüxü tá nixi ñuxmatátaxüetáma petanüwa íyaxü nawa i ñaa mexü i naane ya törü Cori ya Tupana pexna äxü.¹⁴ Choma rü marü paxa tá chayu. Natürü naxüpa nax chayuxü rü chanaxwaxe i meama nünxia pecuaxächie rü Cori ya Tupana rü marü nayanguxëxë ga guxüma ga yema pemaxä nüxü yaxuxü. Rü bai ga wüxi ga yema norü uneta ga nüxü naxüpetüxü ga tama yanguxëexü.¹⁵⁻¹⁶ Natürü ngëxgumarüxü nax yanguxëexü i guxüma i ngëma mexü ga pemaxä inaxunetaxü, rü ngëxgumarüxü tá ta pexcax ínananguxëxë i naguxüraüxü i guxchaxü i ngëxguma tama aixcüma naga pexñüegu i ngëma uneta ga pemaxä nüxü yaxuxü. Rü ngëxguma to i tupananetagu perüxñüegu rü naxcax pemaxëgu, rü nüma ya Cori ya Tupana rü tá pemaxä nanu, rü paxaxüchi tá pexü inayarüoxoxëxë nawa i ñaa naane i

mexű i nüma pexna naxăxű. Rü bai tá ya wüxie ípeyaxüächi —ñanagürü ga Yochué.

**Yochué rü duüxügütü naxucuxë
rü nüxű narümoxë**

24 ¹⁻²Rü yexguma ga Yochué rü Chiquéügu nanangutaquexexéx ga guxüma ga duüxügü ga Iraétanüxügü, wüxigu namaxă ga yema wüxitücumüchigüarü ãëxgacügü ga yaxguâxgü, rü ãëxgacügü ga guxchaxüarü mexeéruxü, rü yema churaragüarü ãëxgacügü. Rü yéma Tupanapexewa ñanagürü: —Yimá törü Tupana i yixema i Iraétanüxügü rü ñanagürü: “Nüxcüma ga nüma ga Taréx rü nanegü ga Abraáü rü Nacóx ga perü oxigü ixígücü, rü taxtü ga Eufrátecutügu naxächiügü. Rü yéma nixí ga togü ga tupanaxü yacuaxüügütü. ³Natürü ga choma ya Tupana rü yéma taxtü ga Eufrátecutüwa chanayaxu ga Abraáü, rü Canaáüanegu chayaxügüchigüexéx. Rü yéma nixí ga nane ga Ichaá nüxna chanamuxü nax yemaacü yamuxüçax ga nataagü. ⁴Rü Ichaána chanamugü ga taxre ga nane ga Acóbu rü Echaú. Rü Echaúna chanaxă ga naane ga máxpüjanexü ga Cheígu ãégaxü. Natürü ga Acóbu rü nanegü rü Equítuaneva naxí. ⁵Rü yexguma ga choma ga Tupana rü Equítuaneva chanamu ga Moiché rü Aróü. Rü chanadai ga yema Equítuaneçüäxgü rü ñuxmata naxmexwa pexü íchanguxüxexé. ⁶Rü yexguma perü oxigü Equítuaneva íchoxügü rü nüma ga Equítuaneçüäxgüarü churaragü rü

tümawe nangëgü namaxă ga norü cowarugü, rü naweügü ga cowaru itügüne, rü ñuxmata már ga Dauchiüxtüwa nangugü. ⁷Rü nüma ga perü oxigü rü chäuxçax nacagü, rü yemacax ga naweama rü chanaxéanexëx naxchaxwa ga Equítuaneçüäxgü. Rü yexgumarüxü ta chanaxü nax már naétugu iñaxüchiüxüçax ga yema Equítuaneçüäxgü nax yexma nayixüçax. Rü pematama nixí i nüxű pedauxü ga yema chaxüxü ga yexguma. Rü ñuxüchi ga pemax ga Iraétanüxügü rü yema ínachianexü ga taxúema íxápataxüwa peyexmagü mucüma ga taunecü. ⁸Rü yemawena nixí ga pexü chichocuxëexü nawa ga yema naane ga Amoréutanüxügü nawa yexmagüxü ga natü ga Yudáüarü tocutüwa. Rü nüma ga Amoréutanüxügü rü pemaxă nügü nadai, natürü ga choma rü pexü charüngüxexü nax nüxű perüporamaegüxüçax rü pexmexëgu nayixüçax. Rü yemaacü penayaxu ga yema naane. ⁹Rü nüma ga Baláx ga Chipú nane ga guma Moáaneearü ãëxgacü rü pemaxă nügü nadai. Rü nüma ga Baláx rü Balaáü ga Beú nanecax nangema nax chixexü pemaxă naxuegxüçax. ¹⁰Natürü ga choma ya perü Tupana rü nüxna chanachuxu ga Balaáü nax chixexü pemaxă naxuegxüçax. Rü yemaacü peétüwa chachogü. ¹¹Rü yemawena ga pema rü pichoü nawa ga yema natü ga Yudáü ñuxmata Yericüarü ïanewa pengugü. Rü yema duüxügü ga guma ïanegu ãchiügütü rü pemaxă nügü nadai. Rü yexgumarüxü ta ga yema duüxügü ga

Amoréutanüxügü, rü
 Ferechéutanüxügü, rü Canaáütanüxügü,
 rü Itítatanüxügü, rü
 Yerguechéutanüxügü, rü Ebéutanüxügü,
 rü Yebuchéutanüxügü rü pemaxã nügü
 nadai. Natürü ga chomax, rü pexü
 charüngüxëe nax nüxü
 perüporamaegüxüçax. ¹²Rü tama pema
 nixi ga perü taragümaxã rü perü
 würagümaxã nüxü perüporamaexü ga
 yema taxre ga ãëxgaciüga
 Amoréutanüxügüarü. Natürü choma
 nixi ga yéma chanamugüxü ga máxegü
 nax namuüexüçax rü yabuxmüsüçax
 naxüpa nax yéma pengugüxü. ¹³Rü
 choma rü marü pexna chanaxã ga
 naanegü ga tama pema pexüxü, rü
 ïanegü ga tama pema pexügüne. Rü
 ñuxma rü yímagu pexächiügü, rü
 penangüxü i úbagü rü oribugü ga
 tama pema ipetogüxü, ñanagürü ga
 Tupana. ¹⁴Rü nüma ga Yochué rü
 ñanagürü ta: —Guxüma i ngëma
 pemaxã nüxü chixuxüçax rü name nixi i
 mea Cori ya Tupanaga pexñüexü rü
 noxrütama ngúchaü pexüxü. Rü name
 nixi i nüxna pexigachixü i ngëma
 nüxcüma ga perü oxigüarü tupanagü ga
 taxtü ga Eufrátecutiwa rü Equítuanewa
 nüxü yacuqxüügüxü. ¹⁵Natürü
 ngëguma tama Cori ya Tupanawe
 perüxüchaügxü irü ñuxmatama nüxü
 pixu i taxacürü tupanawe tá perüxü, rü
 qexna ngëma tupanagü ga nüxcüma ga
 perü oxigü nüxü icuqxüügüxü ga taxtü
 ga Eufrátecutiwa, rüqexna ngëma norü
 tupanagü i Amoréutanüxügü i ñiaa
 naanegu ächiügüxü! Natürü i chomax,
 rü chauxacügü rü Cori ya Tupanawe tá
 nixi i tarüxü —ñanagürü ga Yochué.

¹⁶Rü yexguma ga nüma ga duüxügü rü
 ñanagürügü: —Tagutáma nüxna
 tixigachi ya törü Cori ya Tupana, rü bai
 tá i ñuxgu togümare i tupanagüwe
 tarüxü. ¹⁷Yerü nüma nixi ya törü Cori
 ya Tupana ga tükü ínanguxüxëexü
 naxmexwa ga yema Equítuanecüäxgü.
 Rü nüma nixi ga tapexewa naxüäxü ga
 yema muxüma ga mexügü ga
 noxrütama poramaxã naxüxü. Rü nüma
 nixi ga tükna nadauxü rü tükü
 ínapoxüxü nüxna ga törü uanügü ga
 yexguma norü naanewa ichopetügü.
¹⁸Rü nüma ga Cori ya Tupana nixi ga
 tapexewa ínawoxüäxü ga
 Amoréutanüxügü rü yema togü ga
 duüxügütücumügü ga ñaa naanegu
 ächiügüxü. Rü ngëmacax tá nawe
 tarüxi, erü nüma nixi i törü Tupana
 yixü —ñanagürügü. ¹⁹Natürü ga
 nüma ga Yochué rü duüxügüxü
 nangäxü rü ñanagürü: —Pema rü
 taxütáma pexü natauxcha nax Cori ya
 Tupanaarü ngúchaü pexügüxü, erü
 nüma ya Tupana rü naxüüne rü
 poraäcü nüxü tachuxu. Rü taxütáma
 pemaxã yaxna naxñü ega tama naga
 pexñüegü rü chixexü pexügü. ²⁰Rü
 ngëguma tá nüxna pixigachigu rü togü
 i tupanagüwe perüxü, rü nüma ya
 Cori ya Tupana rü tá pemaxã nanu rü
 tá pexü napoxcue rü tá pexü
 nayarüoxexë woo mucüma ga
 taunecüga mea pexna nax nadauxü
 —ñanagürü ga Yochué. ²¹Rü nüma ga
 duüxügü rü nanangäxü rü ñanagürügü:
 —Toma rü tagutáma nüxna tixigachi ya
 Cori ya Tupana, rü aixcüma norü
 ngúchaü tá taxügü —ñanagürügü. ²²Rü
 yexguma ga nüma ga Yochué rü

ñanagürü: —Ñuxma rü pematama nixí i nüxű pixuxű nax aixcúma tá norü ngúchaű pexügütű ya Cori ya Tupana —ñanagürü. Rü nüma ga duüxűgű rü nanangăxű rü ñanagürögü:
 —Ngémáacüx, tomatama nixí i nüxű tixuxű rü nagu tarüxiňüexű nax aixcúma Coriwe tarüxiňü
 —ñanagürögü.²³Rü yexguma ga nüma ga Yochué rü ñanagürü: —iĒcü ípenawogü i ngéma togü i tupanachicünaxăgü i petanüwa ngéxmagüxű, rü aixcúma naxcax pewoegu ya yimá Cori ya törü Tupana ya yixema i Iraétanüxögü! —ñanagürü.²⁴Rü nüma ga duüxűgű rü nanangăxű rü ñanagürögü: —Toma rü aixcúma törü Cori ya Tupanaarü ngúchaű tá taxögü, rü ngéma tomaxă nüxű yaxuxű rü tá tanaxü —ñanagürögü.²⁵Rü yema ga ngunexügutama rü Chiquéüarü ïanewa, rü nüma ga Yochué rü duüxűgümamaxă wüxigu Tupanamaxă inaxügae nax guxügutáma naga naxiňüexüçax. Rü ñuxuchi yema duüxűgümamaxă nüxű nixu ga Tupanaarü mugü rü norü ucuxëgü.²⁶Rü guxüma ga yema mugü ga duüxűgümamaxă nüxű yaxugüxű, rü nanaxümatü nagu i Tupanaarü mugüpane. Rü yemawena ga Yochué rü nanayaxu ga wüxi ga tacü ga nuta rü yema castáña ga Tupanapatacüwawa rüxüxütüügu

nayaxű.²⁷Rü guxüma ga yema duüxűgümamaxă nüxű nixu rü ñanagürü: —Daa nutawa tá nixí i nüxna pecuaxâchiexű i guxüma i ngéma Cori ya Tupana pemaxă nüxű ixuxű. Rü ngéxgumarüxű ta rü daatama nuta nixí ya cuaxruxű ixíci i ngéxguma pema rü taxütáma peyanguxéêxgu i ngéma Tupanamaxă nüxű pixuxű —ñanagürü ga Yochué.²⁸Rü yemawena ga nüma ga Yochué rü ínayamugü ga yema duüxűgű nax wüxichigü norü naanecax nawoeguxüçax.

Yochuéarü yuxchiga

²⁹Rü yemawena rü noxre ga ngunexüga namaxű ga Yochué ga Núñ nane ga Tupanaarü duü. Rü nayu ga yexguma 110 ga taunecü nüxű yexmagu.³⁰Rü norü naanegutama nayataxgü ga Tima-chéraarü ïanewa. Rü yima ïane rü Efraíarü naanearü máxpüjanexüwa nangexma rü Gaáxarü máxpünearü nortewa naxü.³¹Rü yexguma Yochué maxüxgu rü nüma ga yema Iraétanüxögü rü mea Cori ya Tupanaga naxinüe. Rü woo ga Yochuéwena rü mea naga naxinüe ga yexguma tauta nayueyane ga yema Iraétanüxögüarü yaxguãxgu i ngéma Cori ya Tupana nüxcüma naxcax tixű.
 .....